LGBTİ+ Hareketinde Barışın Patikaları (3): Barışa Yürümek

written by Yıldız Tar | 24 Mayıs 2022

Dizinin ilk yazısında LGBTİ+ hareketinin barış mücadelesi ile tarihsel ilişkisine kısa bir giriş yapmış ve özel/kişisel olan politiktir sloganı etrafından "kendinle barışma retoriğinin" nasıl kullanıldığını ve bu retoriğe dönük eleştirel yaklaşımları incelemiştik. Ardından kaldığımız yerden devam ederek zorunlu askerlik meselesinin LGBTİ+ hareketinde nasıl tartışıldığına, farklı yaklaşımlara ve seneler içerisindeki dönüşümüne baktık. Uzun bir aranın ardından bu yazıda 2000'lerin başına dönerek bu sefer olaylara toplumsal barış mücadelesi, yükselen savaş karşıtı harekette eşcinsel hareketin yeri ve Kürt hareketiyle temas ve ittifakların barış mücadelesi bağlamındaki yerini inceleyeceğiz.

Yazıda bu temas ve ittifakları barış mücadelesi ile sınırlı tutacağımızı zira 30 yıla yaklaşan temasların tamamını incelemenin bu yazının boyutlarını aşacağı uyarısını baştan düşelim. Ayrıca söylemek isterim ki yazılı kaynaklara dayanmanın sınırlılığının yanı sıra, Kaos GL dergisi dışındaki yazılı kaynakların kendi arşivini oluşturamamış olması da bu yazı dizisini önemli ölçüde dergiye yansıyanlarla sınırlı kıldı. Ancak derginin o dönemler hareketin sesi ve yayın organı olma iddiası ile birlikte düşünüldüğünde, her özneyi görünür kılamasam da olgulara dair isabetli bir görüş sunabildiğimi umuyorum.

Yok etme ve "Güneydoğu dağları"

İlerleyen yıllarda LGBTİ+ hareketinin, barış mücadelesinin doğal ittifaklarından biri olarak

görülmesinin temellerinin nerede ve nasıl atıldığı sorusu bizi Kaos GL dergisinin ilk sayısına götürüyor. Derginin ve örgütün yola çıkış manifestosu, dönemin diğer muhalif toplumsal hareketlerinin kaleme aldığı metinlerin aksine kısa ve öz bir metin. Sadece dört paragraftan oluşan, "Kaos Şanlıyor" başlıklı manifestonun ikinci paragrafı soykırım politikalarına değinerek başlıyor ve bir meydan okuma içeriyor[1]:

"Yok etme… Bütün Kızılderilileri, Yahudileri ve Kürtleri yok edebilirsiniz. Bütün eşcinselleri Hitler'in yaptığı gibi pembe üçgenlerle işaretleyip toplayabilirsiniz. Hastaneler, hapishaneler, toplu eşcinsel idamları, fail-i meçhul eşcinsel ve travesti cinayetleri; hepsi tarih boyunca denendi. Tekil olarak eşcinselleri ortadan kaldırdılar ama eşcinselliği asla yok edemediler. İnsan insan olarak kalmayı başarabilirse kişi kendi cinsini sevmeye devam edecektir."

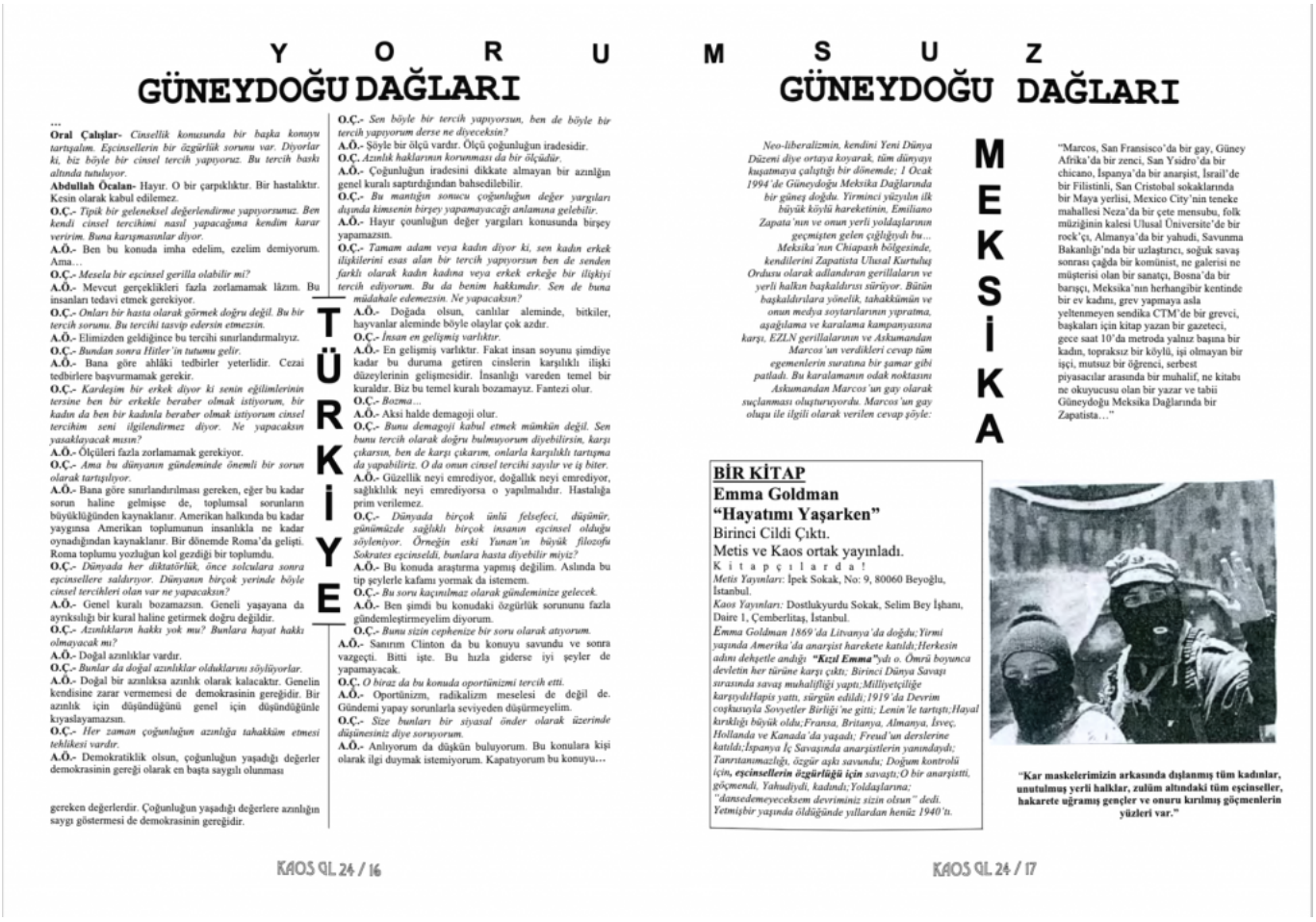
Günümüzde yaygın olarak kullanılan ve deyim yerindeyse modaya dönüşen "kesişimsellik"[2] kavramıyla açıklanması mümkün olmayan bir politik hattın ilk nüvesi olarak görülebilir bu manifesto. Kesişimselliğin bireyi ve birey üzerinde kesişen kimlikleri merkeze almasının aksine, toplumdan ve tarihten azade bir kimlik inşasına girişmiyor. Toplumsal olgular, zulüm ve soykırım politikaları üzerinden bir yandan da tarihe vurgu yapıyor manifesto. Ki manifestoyu takip eden ve onu tamamlayan "Var Olan Durum ve Eşcinsellik"[3] başlıklı ve yine Kaos GL imzalı metnin ilk cümleleri de bu tezi destekliyor:

"İktidar'ın fizik şiddetten belki de daha etkili silahı unutturmak olmalı. Tarihsel ve toplumsal hafıza kaybı olarak ortaya çıkan bu durum bireylerde görülmekle birlikte asıl etkisini bir bütün olarak toplumsal gruplarda gösteriyor. Saray ve hamam muhabbetleri dışında toplumsal geçmişimizle ilgili şimdilik bir şey bilmiyoruz. 'Şimdilik' mi bilmiyoruz ya da 'bilecek' bir şey mi yok, zamanla ortaya çıkacak."

İlk LGBTİ+ örgütlerinden biri olan Kaos GL'nin yola çıkış manifestosunda Kürt halkına dönük yok etme politikalarına değinilmesinin o zaman nasıl tartışıldığını bilemiyoruz ama şimdiden bakıldığında tarihî bir eşik olduğunu söylemek mümkün. Hareketin, cinsiyetçilik eleştirisinin dışında ırkçılık eleştirisi ve farklı tahakküm biçimleri arasında bağlantılar kurma girişiminin öncülü olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu ilişki biçimlerinin ise yok etme politikaları üzerinden kurulması, ilerleyen yıllarda savaş karşıtlığı ve barış mücadelesi bağlamında önem kazanacak bir olgu.

90'lar bir yandan da eşcinsellik realitesinin basında daha fazla tartışılmaya başlandığı dönemdir. Birçok gazeteci, kanaat önderi olarak gördüğü kişilere eşcinsellikle ilgili de sorular sormaktadır. Bu ortamda, tam da Cihangir'de seks işçisi trans kadınlara polis şiddetinin arttığı dönemde, 93'te Oral Çalışlar döneme damga vuran meşhur röportajını yapar ve Abdullah Öcalan'la konuşur. Bekaa Vadisi'ndeki röportajında Öcalan, Kürt sorununu "örtbas edilmesi imkansız bir ulusal sorun" olarak tarifliyor ve siyasi platforma çağrı yapıyordu. Barışın imkanlarının da tartışıldığı aynı röportajda Çalışlar, Öcalan'a eşcinsellerin özgürlük sorunu hakkında fikirlerini de sormuştu. Öcalan, "Hayır. O bir çarpıklıktır. Bir hastalıktır. Kesin olarak kabul edilemez" diyecek ve Çalışlar'ın tüm ısrarlarına rağmen konu hakkındaki her soruda meseleyi toplumsal eşitlik ve özgürlük mücadelesi olarak tanımlamak yerine homofobi saçacaktır. Bundan üç yıl sonra, Kaos GL dergisinin ikinci yılında Öcalan'la röportajın ilgili bölümü tam metin olarak Kaos GL'de de yayınlanır[4]. Derginin, bu homofobik açıklamalara cevabı röportajı "YORUMSUZ" üst başlığı ve "Güneydoğu Dağları" başlığıyla yayınlamaktır. Hemen yan sayfada ise yine "Güneydoğu Dağları" başlığıyla Zapatista Ulusal Kurtuluş Ordusu'nun Askumandanı Marcos'un eşcinsel olduğu iddialarına verdiği cevap yer alır: "Marcos, San Fransisco'da bir gay…"[5]

KAOS GL Arşivi-1

Y O R U M S U Z

GÜNEYDOĞU DAĞLARI — TÜRKİYE

GÜNEYDOĞU DAĞLARI — MEKSİKA

...

Öral Çalışlar- *Cinsellik konusunda bir başka konuyu tartışalım. Eşcinsellerin bir özgürlük sorunu var. Diyorlar ki, biz böyle bir cinsel tercih yapıyoruz. Bu tercih baskı altında tutuluyor.*

Abdullah Öcalan- Hayır. O bir çarpıklıktır. Bir hastalıktır. Kesin olarak kabul edilemez.

O.Ç.- *Tipik bir geleneksel değerlendirme yapıyorsunuz. Ben kendi cinsel tercihimi nasıl yapacağıma kendim karar veririm. Buna karışmasınlar diyor.*

A.Ö.- Ben bu konuda imha edelim, ezelim demiyorum. Ama...

O.Ç.- *Mesela bir eşcinsel gerilla olabilir mi?*

A.Ö.- Mevcut gerçeklikleri fazla zorlamamak lâzım. Bu insanları tedavi etmek gerekiyor.

O.Ç.- *Onları bir hasta olarak görmek doğru değil. Bu bir tercih sorunu. Bu tercihi tasvip edersin etmezsin.*

A.Ö.- Elimizden geldiğince bu tercihi sınırlandırmalıyız.

O.Ç.- *Bundan sonra Hitler'in tutumu gelir.*

A.Ö.- Bana göre ahlâkî tedbirler yeterlidir. Cezai tedbirlere başvurmamak gerekir.

O.Ç.- *Kardeşim bir erkek diyor ki senin eğilimlerinin tersine ben bir erkekle beraber olmak istiyorum, bir kadın da ben bir kadınla beraber olmak istiyorum cinsel tercihim seni ilgilendirmez diyor. Ne yapacaksın yazaklayacak mısın?*

A.Ö.- Ölçüleri fazla zorlamamak gerekiyor.

O.Ç.- *Ama bu dünyanın gündeminde önemli bir sorun olarak tartışılıyor.*

A.Ö.- Bana göre sınırlandırılması gereken, eğer bu kadar sorun haline gelmişse de, toplumsal sorunların büyüklüğünden kaynaklanır. Amerikan halkında bu kadar yaygınsa Amerikan toplumunun insanlıkla ne kadar oynadığından kaynaklanır. Bir dönemde Roma'da gelişti. Roma toplumu yozluğun kol gezdiği bir toplumdu.

O.Ç.- *Dünyada her diktatörlük, önce solculara sonra eşcinsellere saldırıyor. Dünyanın birçok yerinde böyle cinsel tercihleri olan var ne yapacaksın?*

A.Ö.- Genel kuralı bozamazsın. Geneli yaşayana da ayrıksılığı bir kural haline getirmek doğru değildir.

O.Ç.- *Azınlıkların hakkı yok mu? Bunlara hayat hakkı olmayacak mı?*

A.Ö.- Doğal azınlıklar vardır.

O.Ç.- *Bunlar da doğal azınlıklar olduklarını söylüyorlar.*

A.Ö.- Doğal bir azınlıksa azınlık olarak kalacaktır. Genelin kendisine zarar vermemesi de demokrasinin gereğidir. Bir azınlık için düşündüğünü genel için düşündüğünle kıyaslayamazsın.

O.Ç.- *Her zaman çoğunluğun azınlığa tahakküm etmesi tehlikesi vardır.*

A.Ö.- Demokratiklik olsun, çoğunluğun yaşadığı değerler demokrasinin gereği olarak en başta saygılı olunması gereken değerlerdir. Çoğunluğun yaşadığı değerlere azınlığın saygı göstermesi de demokrasinin gereğidir.

O.Ç.- *Sen böyle bir tercih yapıyorsun, ben de böyle bir tercih yapıyorum derse ne diyeceksin?*

A.Ö.- Şöyle bir ölçü vardır. Ölçü çoğunluğun iradesidir.

O.Ç. *Azınlık haklarının korunması da bir ölçüdür.*

A.Ö.- Çoğunluğun iradesini dikkate almayan bir azınlığın genel kuralı saptırdığından bahsedilebilir.

O.Ç.- *Bu mantığın sonucu çoğunluğun değer yargıları dışında kimsenin birşey yapamayacağı anlamına gelebilir.*

A.Ö.- Hayır çounluğun değer yargıları konusunda birşey yapamazsın.

O.Ç.- *Tamam adam veya kadın diyor ki, sen kadın erkek ilişkilerini esas alan bir tercih yapıyorsun ben de senden farklı olarak kadın kadına veya erkek erkeğe bir ilişkiyi tercih ediyorum. Bu da benim hakkımdır. Sen de buna müdahale edemezsin. Ne yapacaksın?*

A.Ö.- Doğada olsun, canlılar aleminde, bitkiler, hayvanlar aleminde böyle olaylar çok azdır.

O.Ç.- *İnsan en gelişmiş varlıktır.*

A.Ö.- En gelişmiş varlıktır. Fakat insan soyunu şimdiye kadar bu duruma getiren cinslerin karşılıklı ilişki düzeylerinin gelişmesidir. İnsanlığı vareden temel bir kuraldır. Biz bu temel kuralı bozamayız. Fantezi olur.

O.Ç.- *Bozma...*

A.Ö.- Aksi halde demagoji olur.

O.Ç.- *Bunu demagoji kabul etmek mümkün değil. Sen bunu tercih olarak doğru bulmuyorum diyebilirsin, karşı çıkarsın, ben de karşı çıkarım, onlarla karşılıklı tartışma da yapabiliriz. O da onun cinsel tercihi sayılır ve iş biter.*

A.Ö.- Güzellik neyi emrediyor, doğallık neyi emrediyor, sağlıklılık neyi emrediyorsa o yapılmalıdır. Hastalığa prim verilemez.

O.Ç.- *Dünyada birçok ünlü felsefeci, düşünür, günümüzde sağlıklı birçok insanın eşcinsel olduğu söyleniyor. Örneğin eski Yunan'ın büyük filozofu Sokrates eşcinseldi, bunlara hasta diyebilir miyiz?*

A.Ö.- Bu konuda araştırma yapmış değilim. Aslında bu tip şeylerle kafamı yormak da istemem.

O.Ç.- *Bu soru kaçınılmaz olarak gündeminize gelecek.*

A.Ö.- Ben şimdi bu konudaki özgürlük sorununu fazla gündemleştirmeyelim diyorum.

O.Ç.- *Bunu sizin cephenize bir soru olarak atıyorum.*

A.Ö.- Sanırım Clinton da bu konuyu savundu ve sonra vazgeçti. Bitti işte. Bu hızla giderse iyi şeyler de yapamayacak.

O.Ç. *O biraz da bu konuda oportünizmi tercih etti.*

A.Ö.- Oportünizm, radikalizm meselesi de değil de. Gündemi yapay sorunlarla seviyeden düşürmeyelim.

O.Ç.- *Size bunları bir siyasal önder olarak üzerinde düşünesiniz diye soruyorum.*

A.Ö.- Anlıyorum da düşkün buluyorum. Bu konulara kişi olarak ilgi duymak istemiyorum. Kapatıyorum bu konuyu...

Neo-liberalizmin, kendini Yeni Dünya Düzeni diye ortaya koyarak, tüm dünyayı kuşatmaya çalıştığı bir dönemde; 1 Ocak 1994'de Güneydoğu Meksika Dağlarında bir güney doğdu. Yirminci yüzyılın ilk büyük köylü hareketinin, Emiliano Zapata'nın ve onun yerli yoldaşlarının geçmişten gelen çığlığıydı bu... Meksika'nın Chiapash bölgesinde, kendilerini Zapatista Ulusal Kurtuluş Ordusu olarak adlandıran gerillaların ve yerli halkın başkaldırısı sürüyor. Bütün başkaldırılara yönelik, tahakkümün ve onun medya soytarılarının yapratma, aşağılama ve karalama kampanyasına karşı, EZLN gerillalarının ve Askumandan Marcos'un verdikleri cevap tüm egemenlerin suratına bir şamar gibi patladı. Bu karalamanın odak noktasını Askumandan Marcos'un gay olarak suçlanması oluşturuyordu. Marcos'un gay oluşu ile ilgili olarak verilen cevap şöyle:

"Marcos, San Fransisco'da bir gay, Güney Afrika'da bir zenci, San Ysidro'da bir chicano, İspanya'da bir anarşist, İsrail'de bir Filistinli, San Cristobal sokaklarında bir Maya yerlisi, Mexico City'nin teneke mahallesi Neza'da bir çete mensubu, folk müziğinin kalesi Uhusal Üniversite'de bir rock'çı, Almanya'da bir yahudi, Savunma Bakanlığı'nda bir uzlaştırıcı, soğuk savaş sonrası çağda bir komünist, ne galerisi ne müşterisi olan bir sanatçı, Bosna'da bir barışçı, Meksika'nın herhangibir kentinde bir ev kadını, grev yapmaya asla yeltenmeyen sendika CTM'de bir grevci, başkaları için kitap yazan bir gazeteci, gece saat 10'da metroda yalnız başına bir kadın, topraksız bir köylü, işi olmayan bir işçi, mutsuz bir öğrenci, serbest piyasacılar arasında bir muhalif, ne kitabı ne okuyucusu olan bir yazar ve tabii Güneydoğu Meksika Dağlarında bir Zapatista..."

BİR KİTAP
Emma Goldman
"Hayatımı Yaşarken"
Birinci Cildi Çıktı.
Metis ve Kaos ortak yayınladı.
K i t a p ç ı l a r d a !
Metis Yayınları: İpek Sokak, No: 9, 80060 Beyoğlu, İstanbul.
Kaos Yayınları: Dostlukyurdu Sokak, Selim Bey İşhanı, Daire 1, Çemberlitaş, İstanbul.
Emma Goldman 1869'da Litvanya'da doğdu; Yirmi yaşında Amerika'da anarşist harekete katıldı; Herkesin adını dehşetle andığı ***"Kızıl Emma"****yı o. Ömrü boyunca devletin her türüne karşı çıktı; Birinci Dünya Savaşı sırasında savaş muhalifliği yaptı; Milliyetçiliğe karşıydı Hapis yattı, sürgün edildi; 1919'da Devrim coşkusuyla Sovyetler Birliği'ne gitti; Lenin'le tartıştı; Hayal kırıklığı büyük oldu; Fransa, Britanya, Almanya, İsveç, Hollanda ve Kanada'da yaşadı; Freud'un derslerine katıldı; İspanya İç Savaşında anarşistlerin yanındaydı; Tanrıtanımazlığı, özgür aşkı savundu; Doğum kontrolü için,* ***eşcinsellerin özgürlüğü için*** *savaştı; O bir anarşistti, göçmendi, Yahudiydi, kadındı; Yoldaşlarına; "dansedemeyeceksem devriminiz sizin olsun" dedi. Yetmişbir yaşında öldüğünde yıllardan henüz 1940'tı.*

"Kar maskelerimizin arkasında dışlanmış tüm kadınlar, unutulmuş yerli halklar, zulüm altındaki tüm eşcinseller, hakarete uğramış gençler ve onuru kırılmış göçmenlerin yüzleri var."

KAOS GL 24 / 16 — KAOS GL 24 / 17

Nasıl bir eşcinsel hareket?

Derginin 90'lar sayılarındaki en önemli tartışmalardan birinin başlığı "Nasıl bir eşcinsel hareket?" idi. 1996 yılında Yeşim Tuba Başaran'ın bu başlıkla çağırdığı tartışma dergi sayfalarında senelerce devam etti. Birçok yazar, birbirini eleştirerek ilerliyor ve yöntem tartışmalarının yanı sıra, LGBTİ+ hareketinin siyasal hattına dair öneriler getiriliyordu. Günümüzde birçok LGBTİ+ örgütünün ilkeler olarak belirlediği politik tutumların temelleri tartışma yazılarında atılıyordu.

Başaran, derginin 21. sayısında "Ümidim, yazdıklarım, diğer arkadaşları rahatsız eder ve hep birlikte bir tartışma zemini oluştururuz" diyerek "Kaos GL, Venüs'ün Kızkardeşleri, Lambda-İstanbul, Lambda-Erzurum gruplarındaki arkadaşları ve bağımsız bireyleri"[6] tartışmaya katkı sunmaya çağırır. Başaran, Sırbistan, İran ve Ürdün'de lezbiyenlerin nasıl yaşadıklarına, katlanmak zorunda kaldıkları baskı ve eziyetlere, bir araya gelmiş lezbiyenlerin yaptıkları çalışmalara dair çevirilerin ardından böyle bir çağrı yapma ihtiyacı hisseder. Bahsi geçen ülkelerde mücadelenin homofobik yasaları değiştirmek üzerinden ilerlemesini eleştirir. Türkiye'de neler yapılabileceğine dair sorularını paylaşır. Yazıda bir yandan da o dönem umut yaratan Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) de eleştirilmekte, bu tartışmanın ÖDP çatısı altında değil, öz örgütlerde yürütülmesi gerektiği vurgulanmaktadır:

"Türkiye'de, eşcinsel hareketliliğin nasıl olması gerektiğine dair tartışmalar için henüz geç kalınmış değil. Ama 90 sonrası başlayan bu uyanma sürecinde, artık "Nasıl bir eşcinsel hareketlilik?" tartışmalarına başlamamız lazım. Ve bu, ÖDP gibi oluşumların çatısı altında olamaz. Çünkü eşcinsellerin, konuşmak için birilerinin onlara izin vermesine ve fırsat tanımasına ihtiyaçları yok."

Başaran'ın çağrısına ilgi büyüktür. Öcalan röportajının da yayınlandığı 24. sayının sekiz sayfası bu

çağrıya yanıtlara ayrılır. Tartışmada öne sürülen fikirlerden bazılarına yeniden bakmak, nasıl bir sürecin içinden geçildiğini anlamamıza yardım edebilir.

“KAOS GL’li eşcinseller, eşcinselliklerini özgürce yaşayabilecekleri bir toplum istiyorlar. Gettolar değil, kentin tamamını istiyorlar. Toplumdan soyutlanmadan, toplumdan ayrışmadan, toplumla içiçe yaşamayı arzuluyorlar. Ancak kimi farklı grup ya da bireyler olarak bazı eşcinseller yalnızca kendileri, yalnızca ‘kendi cinsellikleri’ için özgürlük isteme tavrı içindeler. Bu yalnızca kendisi için özgürlük isteme tavrı, içinde gizli bir ikiyüzlülüğü de barındırır: kapitalist üretim ilişkileri kapsamında uluslararası ve ülkesel anlamda sömürülenleri görmezlikten gelmeyi. Sömürülenler emekçi; işçi, köylü, memur vb.den öte eşcinsellerin kendisi de olabilir.”[7]

***

“Yeşim’in yazdıklarından onun nasıl bir siyasal ideolojide olduğunu anlamak güç değil. Yasalar konusunda fikirlerine kesinlikle katılmıyorum. Ülkemizde eşcinsellere yönelik yasalar yok ama olmalı. Yok çünkü bu gerçek hep perde arkasına itilmiş şu ana kadar. Yasalar çıkarılması yönünde hareket etmeyip sokaklara mı dökülecegiz? Ya da haftada ayda bir toplanıp devlet mi yıkacağız? Yasalar olmadan yani parlementoya yönelik çalışmalar yapmadan ne elde edeceğiz? Topluma kendimizi anlatmak için ev ev mi gezeceğiz? İnsanlar eşcinsellere iş vermeyince iş yerlerini mi basacağız? Düşünsenize bir eşcinsel bile bir eşcinsele iş vermezken heterolar neden versin? Eşcinseller olarak “ben buyum” bile diyemiyoruz. “Aman ailem bilmesin”, “aman sokaktaki bilmesin” diyerek mi çözüm bulacağız? Kültürlü olduğunu iddia eden çoğu eşcinsel parklara takılan yaşlı, efemine, travesti, transseksüelleri dışlıyorsa aydınlık bunun neresinde? Çıkıyor biri bas bas “gay’im” diyor aslında homoseksüel. Eh ‘gay’, kulağa hoş geliyor ya!.. Ben bir eşcinsel olarak sokakta, okulda, kafede ya da başka herhangi bir yerde dışlanıyorsam bu toplumun bilinçsizliğinden kaynaklanıyor. Çünkü biz kendimizi anlatamıyoruz. İnsanlar eşcinsel denince hemen aklı fikri seks olan, götünü siktiren bir ibneyi ya da Beyoğlu’nda orospuluk yapan travestileri aklına getiriyor. Çünkü insanlar eşcinselleri tanımıyor. Bu da bizim hatamız. Çünkü yüzde seksenimiz, bence, eşcinselliğini gizliyor. Eşcinsel olmaktan korkuyoruz. Neden “ben eşcinselim” diyemiyoruz?”[8]

***

“Dünyada eşcinsel kurtuluş hareketi, feminist hareket, ırkçılık karşıtı hareket ve diğer özgürlük hareketleriyle birlikte yürümüştür. Bazı tutumlarınız Gay hareketi içindeki insanları bile dışlayıcı ve kırıcı nitelikte”[9]

***

“Yeni toplumsal hareketlerin (gay & lezbiyen, feminist, yeşil, ırkçılık karşıtı…) en önemli özelliği, aynılıktan çok farklılığı ve farklılığın kendini özgürce ifade etmesini benimsemeleridir. Burada amaç, iktidarı ele geçirmek ya da iktidara, bir takım hakların kazanımıyla (evlilik, ordu vb. kurumların “nimetlerinden” faydalanmak gibi) ortak olmaktan çok, egemen kodların içerdiği şiddeti ve belli noktalardaki suskunluğu açığa çıkarmak, sözkonusu kurumlardaki iktidar ilişkilerini ve normalleştirici baskı mekanizmalarını görünür kılmaktır. Bu hareketlerin başka bir ayırdedici özelliği de belli konuları öncelikli olarak niteleyip, merkezi önemi olan sorunlar ve diğerleri gibi bir hiyerarşiye karşı çıkarak, gündelik kültürel pratiklere kadar nüfuz eden davranış kalıplarına ve tektipleştirilmiş toplumsal ve bireysel ilişki modellerine uymayı reddetmek ve farklı bir dil, cinsel pratikler, duygusal ilişkiler ve anlam çerçevelerinin mümkün olduğunu açığa çıkarmaktır. Başka bir deyişle, iktidar aygıtlarının (devlet, din, okul, aile, ordu…) işleyiş mantığının mümkün olan tek rasyonalite olmadığını göstermektir.”[10]

***

“Dünya’ya eşcinsel bakış, hareketin içerisindeki insanların siyasi aidiyet kampları ne olursa olsun çok daha farklı olmalı: Etnik, cinsel, siyasal, inançsal vs. alanlarda radikal, sömürü karşıtı, sorumlu ve özgün tavırlar geliştirilmelidir. Devlete karşı toplumun, beyaz’a karşı siyah’ın, din’e karşı materyalizmin, ülkemiz özelinde faşizme karşı Kürtler’in, her türden tahakküm yerine özgürlüklerin yeğlenmesi gibi… Eşcinseller, mevcudiyetlerini ve meşruiyetlerini, cinsel tercihlerinden taviz vererek değil, bu meşruluklarının önündeki engelleri yıkarak, ister devlete, ister topluma, ister herhangi bir ideolojiye veya harekete olsun, ancak, dayatarak var edebilirler.”[11]

Tartışmanın ilk bölümünde birbirinden farklı görüşler adeta bir güldeste gibi okura sunulurken, ilerleyen süreçlerde birbirine cevap vermeye ve ortak mücadele zemini kurmaya dönük eğilimler öne çıkıyor. Yeşim Başaran, “şenlikli tartışmadan” memnuniyetini dile getirirken; neo-liberalizme karşı uyarmayı da ihmal etmiyor:

“Türkiye demokratik bir ülke. Hele 80’lerden sonra öyle bir demokratikleştik ki, artık çarşılardan istediğimizi alabiliyor, dolar, mark bozdurabiliyoruz. Özalizm’le özgürleştik, tuzağa düştük. Eşcinsel hareket de bu tuzağa düşmek istiyor zaman zaman. Aktüel gibi boyalı dergilerimiz olsun, reklamlarda kendimizi görelim istiyoruz. Böyle şeyler oluverse, handiyse sevineceğiz. Arkadaşlar, yapmayın, etmeyin, bu tuzağa düşmeyin. Neo-liberalizmle özgürleşilmez, kullanılınır. Neo-liberalizmin özgürlüğü, bizim tam da ihtiyacımız olan ötekine tahammülü öğretmez, köşemize çekilmeyi, paralarımızı saymayı, istediğimizi satın almayı öğretir. Böyle bir ortamda, satılabilen herşey satılır, tabular, dogmalar yıkılır ama inançlar da yıkılır. Satılabildiğimiz sürece, özgürleştiğimizi sanırız, ama birbirimizle ve heteroseksüellerle kollektiflik kuramaz, zincirlerimizden kurtulamayız.”[12]

Gaye Efendisiz, tartışmaya Türkiyeli eşcinsellerin en büyük eksikliklerinin, “inançsızlık ve özgüvensizlik”[13] olduğunu söyleyerek dâhil oluyor. Yaşam biçimi, kültürel ve politik yaklaşımlar gibi çok sayıda kavram etrafında tartışmalar devam ediyor. Yasemin Özalp, aynı sistem tarafından ezilmek üzerinden olası ittifakların nasıl olabileceğini anlatıyor:

“Aynı sistem tarafından baskı gören grupların birbiriyle tamamen örtüşeceği yanılsamasını yaşamamalıyız. Aralarında sayısız bağlantı olmasını kabul etmekle birlikte, işçi hareketinin eşcinsel hareketi kapsamayacağı gibi, eşcinsel hareketin de işçi hareketini kapsamayacağını ancak ortak zeminlerde karşılıklı etkileşim içinde bulunabileceğini düşünüyorum.”[14]

Tartışmaların önemli bir bölümü özellikle emek hareketi ve sınıf mücadelesine dair tespitler içerse de; ırkçılık, cinsiyetçilik ve diğer tahakküm biçimlerinin de ayrıca tartışıldığını söyleyebiliriz. 90’ların “Nasıl bir eşcinsel hareket” sorusuna yanıtları iki eksende toplamak mümkün. İlki, eşcinsel kimliğin toplumsal, siyasal ve kültürel bir kimlik olarak inşasına dair çabalar ve tartışmalar. Bu tartışmalar, bu yazının konusu dışında olduğu için şimdilik daha fazla değinmeyeceğiz ancak kimliğin politik olarak inşasının özellikle feminist hareketin kişisel olan politiktir ilkesinden hareketle gerçekleştiğini söylemekle yetinelim. İkinci eksen ise, hareketin sadece ve sadece eşcinsellerin haklarıyla mı ilgileneceği yoksa diğer toplumsal hareketlerle ortaklıkların da kurulup kurulamayacağı. Baskın olan anlayışın ikinci yönde olduğu ve eşcinsel hareketin ilk günden itibaren, bir şekilde sistem karşıtı hareketlerle temas ve ittifak zeminleri kurmayı hedeflediğini açıkça görebiliyoruz. Peki, bu tartışmalar nerelere evriliyor?

Barışa yürümek

90’ların tartışmalarının 2000’lere barış mücadelesi bağlamında iki önemli yansıması olur. Şimdiden bakıldığında hareket açısından dönüm noktaları olarak da okuyabileceğimiz bu iki olayın ilki Barış İçin Kadın Platformları’nın kurulması, Kaos GL ve Lambdaistanbul’dan kadınların bu platformlarda yer almaya başlaması. İstanbul’dan Kadın Tavrını Geliştirme İnisiyatifi ve Barış İçin Sürekli Kadın

Platformu'nun "Kadınlar Birbirine Doğru Yürüyor" kampanyası 2000'lerin başında barış mücadelesi açısından önemli bir kırılma noktası. 2002'de çeşitli illerden Konya'ya yürüyen kadınlar güzergâhları üzerinde bulunan yerleşim birimlerine uğrayarak mektuplar, yemeniler toplamış ve Konya'da bir araya gelmişti. Kadınlar Birbirlerine Doğru Yürüyorlar Ankara Grubu'nun bileşenleri ise Barış için sürekli Kadın Platformu, Başkent kadın platformu, ÖDP, HADEP Kadın kolları, KAOS GL'li kadınlar, KESK Kadın kolları ve Uçan Süpürge'ydi. Kaos GL'li Kadınlar, yürüyüşe şu cümlelerle çağırıyordu:

"6-14 Temmuz 2002 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan yürüyüş kampanyası tüm kadınları buluşturmayı amaçlıyor. İstanbul'da KATAGİ (Kadın Tavrını Geliştirme İnisiyatifi) öncülüğünde, aylar öncesinden hazırlıklarına başlanan kampanya, Türkiye'nin birçok ilinden kadının sesini birleştirmeye başladı. Özgürlüklerini yalan sözlerle maddeleştiren, verili modeller içine hapseden, hayali karakterlerle beyinlerine işlemeye çalışanların inadına tutsaklıklarını görüp kendi özgürlüklerini yaratacak yolları bulmak için yürüyecek kadınlar. Bizler, yok sayılmanın esaretini derinden yaşayan Kaos GL'li kadınlar da Ankara'dan örgütlü örgütsüz kadınlarla birlikte ulak olduk ve ulaşabildiğimiz tüm kadınlarla sözlerimizi ortaklaştırarak yürüyüşümüze katmaya çalışıyoruz."[15]

Bu kampanyadan önce Ankara'da bir de "Kız Kardeşim İçin" kampanyası yapılmıştır. Oyaburcu ve Tuğçe, Kaos GL'nin de parçası olduğu kampanyayı dergi sayfalarına anlatır, kalıcı bir barış için mücadele ettiklerini belirtir.[16] Aynı sayıda Oyaburcu ve Tuğçe, Barış İçin Sürekli Kadın Platformu'nun nasıl kurulduğunu, neden ve nasıl dahil olduklarını da anlatır:

"Bağımsız ya da örgütlü bütün kadınları bir araya getirecek ve ortak söylemlerde buluşturacak bir platform arıyor belki de çoğumuz. Peki, kadınların tüm farklılıkları ile bir araya gelmelerinin zemini hazırken, bu birlikteliğin sesleri de ortaklaştıracağı o güçlü söz ne olabilir? Kadınlar ne için tüm farklılıkları ve bakış açılarıyla tek bir platformda buluşur? Aslında hepimizin tek dileği olan BARIŞ için… Barış İçin Sürekli Kadın Platformu bileşenlerinden biri olan Kaos GL'li lezbiyenler, farklı kimlikleriyle bir araya gelen kadınlarla ortak bir hedefte buluştu ve birlikte eylemliliklerde yan yana duruyor."[17]

Aynı dönem bir yandan barış için mücadele eden diğer örgütlerin eylemleri, etkinlikleri de Kaos GL sayfalarında yer alır. İzmir Savaş Karşıtları Derneği ve Amargi, bu örgütlerin başında gelmektedir. Dergide barış mücadelesine ilişkin yoğun bir gündemin olması, hareketin sokaklarda ve bulunduğu her alanda bu mücadelede yer almasının doğal ve olağan bir sonucudur. Afganistan'ın işgaline karşı barış mücadelesinde Kaos GL tutumunu da açıklar:

"Her devletin kendi gücü oranında konuştuğu ve gerisinin palavra olduğu uluslararası arena, yeni bir savaşla sarsılıyor. Afganistan'a yönelik saldırının yansımaları "erkeklik" ve "askerlik" sarmalı ile kuşatılmış olan içinde yaşadığımız toplumda da karşılığını buluyor. Cinsiyetçiliğin ve homofobinin her zaman doruğa çıktığı savaş ortamında, Anadolu topraklarının öz evlatlarından olan biz eşcinsellerin barış saflarını tercih edeceğimizin ve savaşa karşı olduğumuzun bilinmesini isteriz."[18]

"Türkiye'deki savaşın durmasını da istemelisiniz"

İlerleyen dönemde Irak'ta savaşa karşı kampanyaların da parçası olur eşcinsel hareket. Neredeyse her eyleme katılmanın yanı sıra, anti-militarizme karşı kendi eylem ve etkinliklerini de örgütler. 2003 yılına gelindiğinde, hareketin Afganistan ve Irak'ta savaşa karşı eylem ve kampanyalardan beslenerek yeni bir hat örmeye başladığını görüyoruz:

"Irak'taki savaşa karşı yaşama bağlılığımız yerindeyken, Türkiye'nin militarist uygulamalarına, savaş sistemini sürekli besleyen gerçekliğine karşı neden duygularımız köreliyor? Başka ülkelerdeki savaşlara hayır diyebiliyoruz. Kendi ülkemizdeki savaş hakkında neredeyse 'aa savaş mı var?' diyecek kadar ilgisiziz. (…) Militarizm, toplumsal sorunların üzerine şiddetle gitmek demekse,

sorunlara çözüm üretmek antimilitarist mücadelenin amacı değil mi? Savaşmak isteyenleri savaşamaz hale getirmek, antimilitarist mücadelenin amacı değil mi? O zaman Türkiye'de 15 yıl boyunca yaşanan savaşa karşı antimilitarist mücadele nasıl gerçekleştirilebilir? Bu savaşın, yarattığı şiddet dolu kurumlarla ve tehditlerle birlikte, tamamen ortadan kalkması için Kürt sorunun çözülmesi gerekmiyor mu? (…) Kürt sorunu sadece Kürtlerin sorunu gibi algılanıyor. Sanki uzaylılar yapıp etti, her ne kötülük varsa; veya Kürtler kendiliklerinden bu sorunlarla sarmalandılar. Sanki kendi dillerini, varlıklarını kendi kendilerine inkâr ettiler. Sanki devlet dışında değişmek zorunda olan kimse yok. Sanki militarizm Kürtlerin kafasına vurdukça, bunu önemsemeyenler de, sesini çıkarmayanlar da suçlu değil! Sanki onların da değişmesi gerekmiyor!" Türkiye'de savaş sistemi geçtiğimiz ay içinde DEHAP İstanbul Kadın Kolları yöneticisi Gülbahar Gündüz'ü kaçırdı, işkence ve tecavüz ederek "barış için politik mücadele yürüten kadınlara cevabımızdır" dedi. Faili meçhuller devam ediyor. Askeri operasyonlar devam ediyor. İşkenceler devam ediyor. Kürtler silahları bırakmak istiyor, barış ve kardeşliğin yeşereceği birlik ortamında yaşamak istiyorlar; devlet, çözüm olarak içinde pişmanlık barındıran yasa tasarılarıyla karşılarına çıkıyor. Türkiye'nin doğusu çığlık atıyor "BARIŞ" diye, ama batısının kulağı milliyetçilikle tıkanmış, duymuyor. Irak'ın bombalanmasını istemeyenler, Türkiye'deki savaşın durmasını da istemelisiniz."[19]

29 Haziran 2003'te Kaos GL'nin de katılımcısı olduğu Barış İçin Sürekli Kadın Platformu'nun düzenlediği "Kadınlar Barış İstiyor Hemen Şimdi" mitinginde Diyarbakır'dan İstanbul'a, Mardin'den Bursa'ya, Ankara'dan Mersin'e 10 bin kadın bir araya gelir. Kaos GL muhabiri Umut Güner, eylemi dergiye şöyle anlatır:

"Tek bir sesle Türk, Kürt, Arap, eşcinsel, heteroseksüel, travesti ve transeksüel kadınlar tecavüze, şiddete ve savaşa yeter dediler. Barış masasını Türkiye'nin her yerinde kurmak istediklerini haykırdılar. Mitingin bence özellikle Kürt kadını için bir anlamı daha vardı. Kürt kadını erkeklerin siyaset arenası olan başkentte seslerini yükselttiler ve bundan sonra da yükselteceklerini haykırdılar. Tabi ki mitingin en önemli vurgusu toplumsal barıştı. Arapça, Kürtçe, Türkçe türküler söylendi."[20]

Kaos GL Arşivi-2

Kadınlar Barış İstiyor, *Hemen Şimdi*

Umut Güner

29 Haziran 2003 Pazar günü Kaos GL'nin de katılımcısı olduğu Barış İçin Sürekli Kadın Platformu'nun düzenlediği "Kadılar Barış İstiyor Hemen Şimdi"mitinginde Diyarbakır'dan İstanbul'a, Mardin'den Bursa'ya, Ankara'dan Mersin'e 10 bin kadın bir araya geldi.

Hipodromda buluşan kadınlar miting alanı olan Abdi İpekçi Parkına kadar yürüdüler. İstanbul'da kurulan ve Bingöl'e taşınmak istenen ama Bingöl'de "burası Bingöl" sözleriyle karşılasan şiddete ve tacize uğrayan, gözaltına alınan kadınlar da Bingöl'e Barış Masasını uğurlamak için evden çıkan ve kaçırılan, tecavüze uğrayan Gülbahar da mitingdeydi.

Kaos GL'li kadınların da "Kaos GL Eşcinsellerin Sesi" pankartıyla katıldığı mitinge İnsanca Yaşam Platformu'ndan travesti ve transeksüel kadınlarda İnsanca Yaşam Platformu pankartıyla katıldılar.

Antalya'dan gelen lezbiyen bir arkadaş Kaos GL'nin pankartını kastederek "bu pankartın arkasında yürüyebilmek için geldim" derken, Buse arkadaşımızın iki ablası da heteroseksizmle mücadele eden kadınlar da mitingde Kaos GL pankartı arkasında yürüdüler. Kaos GL pankartının arkasında artık sadece eşcinseller yok, heteroseksizmle mücadele eden herkes bizimle beraber yürüyor.

Buse'nin ailesi ailelerimizin sadece evde, sempozyumlarda değil alanlarda bizim yanımızda olacaklarının ve bizimle beraber yürüyeceğinin müjdesini verdiler. Antalya'dan gelen arkadaşı da Buse'nin ablaları da gelecekten daha fazla umut edebileceğimizin ve bu yolda bizimle beraber yürüyecek çok fazla insan olduğu ve bizim bu insanlara ulaşmak için çok çalışmamız gerektiğini gösterdiler.

İnsanca Yaşam Platformu'ndan Okşan Öztok bir konuşma yaptı. Öztok konuşmasında savaşın herkesi mağdur ettiğini bunun için bir an önce barış ortamının sağlanması gerektiğinin altını çizdi.

Tek bir sesle Türk, Kürt, Arap, eşcinsel, heteroseksüel, travesti ve transeksüel kadınlar tecavüze, şiddete ve savaşa yeter dediler. Barış masasını Türkiye'nin her yerinde kurmak istediklerini haykırdılar.

Mitingin bence özellikle Kürt kadını için bir anlamı daha vardı. Kürt kadını erkeklerin siyaset arenası olan başkentte seslerini yükselttiler ve bundan sonra da yükselteceklerini haykırdılar. Tabi ki mitingin en önemli vurgusu toplumsal barıştı. Arapça, Kürtçe, Türkçe türküler söylendi.

Miting diğer kadın eylemlerine göre erkeklerin hiç yok denebilecek kadar az oldukları bir eylem olmasıydı. Hatta kortej boyunca kadınlara eşlik birkaç kişi vardı sadece.

Ankara kadınların sesi ile inledi ama bu ne kadar gazete ve medyaya yansıdı tartışılır, Özgür Gündem'e baş sayfadan yansırken Özgür Gündem eşcinsellerle ilgili olarak popüler medyadan çok da farklı olmayan bir yaklaşım sergiliyor, "ve mitinge katılan eşcinseller" diye cümleye başlıyor. Daha önce 1 Mayıs haberlerinde de "eşcinseller evlilik hakkını istediler" diye haber yapmışlardı, bu eşcinsellerin bir pankartı yok mu, rasgele gelmiş insanlar mı sorularını akla getiriyor bu tarz bir haber. Hatta o zaman bizim kendi aramızda espri konusu olmuştu "Özgür Gündem haberi 'Anadolu'dan Görünüm' programından almış" diye. Mitinge İnsanca Yaşam Platformu pankartıyla katılan travesti ve transseksüeller ile heteroseksizmle mücadele eden Kaos GL'li kadınlar "Kaos GL Eşcinsellerin Sesi" pankartıyla katıldı. Özgür Gündem'deki arkadaşların bu konuda daha duyarlı olacaklarını ve üçüncü kere gözlerinden kaçmayacağını düşünüyoruz.

Peki Özgür Gündem dışında basına gerektiği oranda yansımaması konusunda medyaya da hak vermek(!) gerekiyor, Bingöl'de gözaltına alınan kadınları haber yapmayan, Gülbahar'a tecavüzü görmezden gelen bir medyanın bu mitingde işi ne olabilirdi ki? Bütün kadınların kol kola dans ettiği, halay çektiği bir mitingden Kürt ve eşcinsel kadınlar halay çekti diye yansıdı. Oysaki alan eşcinsel ve Kürt kadınların dışında da her renk barış güvercinleri ile doluydu.

Lezbiyenlerin ve Geylerin Sorunları ve Toplumsal Barış İçin Çözüm Arayışları Sempozyumu

2000'lerin başlarında barış mücadelesi açısından bir diğer önemli nokta ise 2003'te Ankara'da yapılan Lezbiyenlerin ve Geylerin Sorunları ve Toplumsal Barış İçin Çözüm Arayışları Sempozyumu'dur. Hareketin, kamusal alana açılması olarak tarih sayfalarında yerini alan bu sempozyum, eğer LGBTİ+ hareketinin tarihini bölümlendirmek gerekirse dönem kapatıp dönem açan bir etkinlik olarak düşünülebilir. Hareketin inşa süreci tamamlanmış, kamusal alanda mücadele dönemi başlamıştır. Sadece evlerde, kafelerde buluşarak iç toplantılar düzenleme döneminin sonuna işaret eden ve LGBTİ+ hareketinin sokak eylemleri dışında kamuya açılmasının öncülerinden olan sempozyumda konuşmacılar barışı anlatır:

Ali Erol: Toplumsal bir realite olarak kendini var eden eşcinselliğin, doğru algılanması ve tanınması, Türkiye toplumunun değişimi ve evrimi sürecinde acil bir tartışma ihtiyacı olarak kendini dayatmaktadır. Toplumsal hayatta heteroseksüelliğin merkezi belirleyiciliğinin, gey ve lezbiyen bireylerin hayatlarının her alanında çeşitli sorunlara yol açtığı görülmektedir. Gey ve lezbiyenlerin toplumun diğer kesimleri ile girdikleri iletişim ve etkileşimin toplumsal barışı kurma yönünde evrilmesi, sorunlara doğru yaklaşım ve eşitlikçi ve özgürlükçü çözüm arayışları ile mümkün olacaktır. Bunun gerçekleşmesi için gey, lezbiyen ve heteroseksüel bireylerle birlikte uzmanların katılımıyla sorunların ele alınması ve çözüm arayışlarının ortaya konulabilmesi için bir sempozyum yapılacaktır.

Nilgün Küçükkaraca: Eşcinselliğin toplumsal barışı oldukça zahmetli bir yol olarak gözükmekle birlikte toplumlardaki insan haklarının korunması ve güçlendirilmesine yönelik düşüncenin varlığı ve mücadeleye inanma barışma daha kısa bir zamanda gerçekleşecektir.

Yeşim Başaran: Bugün bu salonda çeşitli kavramları kullanıyor, bu kavramlara çeşitli içerikler yüklüyor, eşcinsellerin yaşadıkları sorunları çeşitli bakış açıları üzerinden ele alıyorsak, bu dünya tarihinde eşcinsel hareketi diye bir olgunun var olması sayesinde gerçekleşebiliyor. Toplumsal barış için çözüm arayışları diyorsak, Türkiye'de kendini yaratmaya çalışan eşcinsel kurtuluş hareketini gündemleştirmeli, yaşadığı sorunları ortaya koymalı ve birlikte çözümler üretmeye çalışmalıyız.

Pınar Selek: Eğer attığımız bu tür adımları hep birlikte büyütebilirsek, toplumsal barış arayışını tartışmalardan politikaya akıtabilirsek, barış bir hayal olmaktan çıkar. Çünkü biz ezilenler çoğunluktayız. Kadınız, yoksuluz, eşcinseliz, Çingeneyiz, Ermeniyiz, Kürdüz, sakatız, genciz, yaşlıyız, çocuğuz, şişmanız ve daha pek çoğuz…

Sempozyumun ardından Kaos GL dergisinin Temmuz-Ağustos sayısında da sempozyum ve "Kadınlar Barış İstiyor, Hemen Şimdi" mitingi değerlendirmeleri yer aldı. Umut Güner'in mitinge dair yazısından bir bölüm şöyle:

"Ankara kadınların sesi ile inledi ama bu ne kadar gazete ve medyaya yansıdı tartışılır, Özgür Gündem'e baş sayfadan yansırken Özgür Gündem eşcinsellerle ilgili olarak popüler medyadan çok da farklı olmayan bir yaklaşım sergiliyor, "ve mitinge katılan eşcinseller" diye cümleye başlıyor. Daha önce 1 Mayıs haberlerinde de "eşcinseller evlilik hakkını istediler" diye haber yapmışlardı, bu eşcinsellerin bir pankartı yok mu, rasgele gelmiş insanlar mı sorularını akla getiriyor bu tarz bir haber. Mitinge İnsanca Yaşam Platformu pankartıyla katılan travesti ve transseksüeller ile heteroseksizmle mücadele eden Kaos GL'li kadınlar "Kaos GL Eşcinsellerin Sesi" pankartıyla katıldı. Özgür Gündem'deki arkadaşların bu konuda daha duyarlı olacaklarını ve üçüncü kere gözlerinden kaçmayacağını düşünüyoruz. Peki Özgür Gündem dışında basına gerektiği oranda yansımaması konusunda medyaya da hak vermek (!) gerekiyor, Bingöl'de gözaltına alınan kadınları haber yapmayan, Gülbahar'a tecavüzü görmezden gelen bir medyanın bu mitingde işi ne olabilirdi ki? Bütün kadınların kol kola dans ettiği, halay çektiği bir mitingden Kürt ve eşcinsel kadınlar halay

çekti diye yansıdı. Oysaki alan eşcinsel ve Kürt kadınların dışında da her renk barış güvercinleri ile doluydu."

Lambdaistanbul'un 2003 yılı da benzer gündemlerle geçmiştir. Cihan Hüroğlu yazısında "birlikte özgürleşmekten" ve "ittifaklardan" bahseder:

"Yıllardır yaşadığımız topraklarda farklılıklarıyla yan yana durmayı bilen ve birbirlerinin haklarına saygı gösterebilen bir toplumun hayalini yaşatmaya çabalıyoruz. Amaçlarımıza ulaşabilmek, toplumsal barışa birkaç adım daha yaklaşabilmek adına ittifaklar kuruyor, dayanışarak gerçek anlamda özlenen bir özgürlük fikrini arıyoruz. Yola kendi sorunlarımızı sahiplenmeyi öğrenerek başlıyoruz. Kendi sorununu sahiplenen insan başkalarının da sorunlarını görebilir hale geliyor. Sorunlarımızın kökleri ortak, hepimiz birbirimize karşı duyarsızlığımızdan yakınıyoruz. Birimiz bile özgür olmazsak hiçbirimizin özgür olamayacağını yineliyoruz. Özgürlüğümüzün ön koşulu bu yüzden öncelikle daha çok bilmek ve anlamak oluyor ve kendimizle ne kadar yüzleşirsek bir adım daha özgürleşiyoruz."[21]

Kapanış niyetine: LGBTİ+ toplumuna yönelik ilan edilmemiş savaşa da son!

Bir yazı olarak başlayan ancak tek bir yazının çok fazla meseleyi eksik bırakacağı endişesiyle bir diziye dönüşen "LGBTİ+ Hareketinde Barışın Patikaları" dosyamızı ileride tekrar açılmak üzere burada kapatıyoruz. Dosya, 90'lardan 2000'lerin başına kadar LGBTİ+ hareketinin barış mücadelesi ve toplumsal barış ile ilişkisine dair kabataslak bir manzara sunuyor. Kendini inşa ederken; bedenin, varlığın üzerindeki savaşa karşı çıkışla başlayan bir mücadelenin toplumsal barış mücadelesinin başat aktörlerinden birine dönüşme hikayesinin içinden geçtiğimiz olağanlaştırılmış, kanıksanmış savaş ortamında hepimiz için ilham verici olması ümidiyle…

Dosyayı çözüm süreci devam ederken, Gezi'nin tam ortasında hazırlanan Kaos GL Dergisi "Barış" dosyasının editör yazısıyla kapatalım:

"Kaos GL olarak savaş ortamında gelişen milliyetçi dalganın nefretle harmanlanıp tüm toplumu ablukaya almasına karşı her zaman barışı savunageldik. Sene başında AKP Hükümetinin kamuoyuna duyurduğu "müzakere" ile başlayan süreçte "barış" meselesini önce Uluslararası Feminist Forum'da, ardından 17 Mayıs haftasında sekizincisini düzenlediğimiz Uluslararası Homofobi Karşıtı Buluşma'da tartışmaya açtık. Kürt halkının demokratik hak ve özgürlük talepleri 30 yıldan bu yana devlet tarafından 'terör' ve 'güvenlik' meselesi olarak ele alınmış olsa da Kürtler "hak, adalet ve eşitlik" istemekten vazgeçmediler. Kaos GL, barış meselesini önce Feminist Forum'un ardından Homofobi Karşıtı Buluşma'nın gündemine taşıyarak, eşitlik ve özgürlük yolunda Kürt halkının barış coşkusunu selamladı. Bu sayının "dosya" konusu ile devam ettiğimiz tartışmalar ile Kürt hareketinin tüm Türkiye için istediği barış ve demokrasiyi sadece Kürtlerden beklemek yerine toplumsal muhalefetle birlikte feministler ve LGBT hareketi olarak nasıl örgütleyebiliriz sorusuna cevap arayışlarını da bir araya getirmek istedik. Tüm bu barış tartışmalarını LGBT'ler açısından takip ederken "LGBT Toplumuna Yönelik İlan Edilmemiş Savaşa DA Son!" çağrısında bulunduk. Kaos GL olarak, LGBT varoluşları tanımlayan "cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği" realitesinin tanınması için ısrarımızı sürdürürken "LGBT toplumuna yönelik ilan edilmemiş savaşa da son" çağrımızı bu yıl 17 Mayıs Yürüyüşümüze taşıdık. Heteroseksizmde ortaklaşan tüm yönetimler cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri üzerinden LGBT varoluşları inkâr ve imha politikalarından vazgeçmeyerek ilan edilmemiş savaşı sürdüredursunlar, LGBT toplumu 17 Mayıs'taki "savaşa son" çağrısının ardından Haziran'ın sonunda önce trans onuru için "ekmek, adalet ve özgürlük" çığlığını yükseltti, son olarak da "direniş"ten vazgeçmeyeceğini tüm dünyaya ilan etti."[22]

KAOS GL
eşcinsellerin kurtuluşu heteroseksüelleri de özgürleştirecektir
131
LGBT KÜLTÜR/YAŞAM DERGİSİ
TEMMUZ - AĞUSTOS 2013 5 TL
Dosya: Barış
...direnişe devam!
"BAROK OPERA VAR." DEDİLER GELDİK

---

[1] Kaos GL (1994). Kaos Şanlıyor. Kaos GL Dergisi, 1, 1-2.

[2] Kavrama dair eleştirilerimle bu yazıyı boğmak istemiyorum. İlgilenenler, Kaos GL'de yayınlanan şu yazıyı okuyabilir: https://kaosgl.org/gokkusagi-forumu-kose-yazisi/kesisimselligin-cikmaz-sokaklari

[3] Kaos GL (1994). Var Olan Durum ve Eşcinsellik. Kaos GL Dergisi, 1, 3-4.

[4] Kaos GL (1996). Güneydoğudağları. Kaos GL Dergisi, 24, 16.

[5] Kaos GL (1996). Güneydoğu Dağları. Kaos GL Dergisi, 24, 17.

[6] Yeşim Tuba Başaran (1996). Nasıl Bir Eşcinsel Hareket Tartışmasına Çağrı. Kaos GL Dergisi, 21, 15-16.

[7] Batur Özdinç (1996). Eşcinsellerin Özgürlüğü Üzerine. Kaos GL Dergisi, 24, 8-9.

[8] Barış Evren (1996). Nasıl Bir Eşcinsel Hareket Tartışmasına Benden Fikirler. Kaos GL Dergisi, 24, 9-10.

[9] Can Atak, Burak Cem (1996). Başlıksız. Kaos GL Dergisi, 24, 10-11.

[10] Evrim (1996). Gay & Lezbiyen Hareketi Üzerine Düşünceler, 24, 11-12.

[11] Kemal Yiğit (1996). Farklı Olmak Ama, 24, 12-15.

[12] Yeşim T. Başaran (1996). Tartışma – Nasıl Bir Eşcinsel Hareket?. Kaos GL Dergisi, 26, 14.

[13] Gaye Efendisiz (1996). Tartışma – Nasıl Bir Eşcinsel Hareket?. Kaos GL Dergisi, 26, 15.

[14] Yasemin Özalp (1997). Tartışma – Nasıl Bir Eşcinsel Hareket?. Kaos GL Dergisi, 32, 27-28.

[15] Kadınlar Birbirlerine Doğru Yürüyorlar, Ankara Grubu (2002). Kadınlar Birbirlerine Doğru Yürüyor. Kaos GL Dergisi, 73, 13.

[16] Oyaburcu & Tuğçe (2002). Kız Kardeşim İçin… Kampanyası. Kaos GL Dergisi, 72, 11.

[17] Oyaburcu & Tuğçe (2002). Barış İçin Sürekli Kadın Platformu. Kaos GL Dergisi, 72, 10.

[18] Kaos GL (2002). Vicdani Red. Kaos GL Dergisi, 71, 6-7.

[19] Yeşim Başaran, (2003). Savaş ve Barış. Kaos GL Dergisi, 78, 18-19.

[20] Umut Güner, (2003). Kadınlar Barış İstiyor, Hemen Şimdi. Kaos GL Dergisi, 78, 17.

[21] Cihan Hüroğlu, (2004). Lambdaistanbul'la 2003'ün Ardından. Kaos GL Dergisi, 82, 40-41.

[22] Kaos GL (2013). Barış İçin Direnişe Devam. Kaos GL Dergisi, 131, 1.

Blog sayfasında yer alan yazıların ve yayınların tüm hakları saklıdır. Blog yazıları yalnızca kaynağı gösterilerek kullanılabilir. Sayfada yayınlanan yazıların içeriği yazarın kendi sorumluluğu olup DEMOS'un herhangi bir hukuki ve/veya cezai sorumluluğu bulunmamaktadır.